

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Brez naslova.

(Iz sodnijskih krogov.)

11. novembra 1884.

Zadnjikrat nam je tedaj državno pravdnistvo zaplenilo naš članek, ugonobilo nam besedo ter pokopalo naše misli v večni grob, prav po pesnikovem izreku: „glas ti zapre besedij, z rok ti potegue pero“. „Sodnija in pravdnija sti sestra,“ smo dejali mi; državno pravdnistvo pa se je tudi naučilo nekaj iz našega ljubljence Preširna, ter nam, prečitavši naš članek: „Sodnija in slovenščina“, odgovorilo: „Ni bila deklica taka za me.“

Mi mislimo, da je človek sodnijskega stanu, tedaj omikan mož, v stanu izven urada kako besedo črhnti, katero bi zamogla državna pravdnija v svojem uradu prenašati, če ni posebno razvajena. Kaj se čel! Sic fata tulerunt; državna pravdnija ima v rokah merilo, in s kojim meri svobodno, objektivno in subjektivno kritiko. Vender velečeni gosp. državni pravdnik v belej Ljubljani! Oprostite nam našo drznost; mi bi želeli, da boste Vi nekaj pred našim bodočim kulturnim in literarnim historikom, če nam bode mila usoda katerega naklonila, tudi tako uspešno, tako sijajno zmagovali, kakor dan danes zmagujete pred tiskovnim sodiščem v Ljubljani; mi bi se veselili, da si boste tam ravno toliko lavorik nabrali, kakor tukaj. Do zdaj pa smo toli skeptični, da dvomimo, ali bo vas tam pred tistim tribunalom zadela taka sreča kakor tukaj. Vederemo. Vam pa, gospod urednik, človek tudi težko odpusti; mi vam lahko očitamo, da ste vi, opustivši prošnjo za delegovanje druge nadsodnije za presojo našega članka, pomagali pokopati naše duševno dete ter pribijati žebelje v rakev, v kojoj je bilo položeno. Kardinalna formula vsega pravosodstva vam vender ni neznana; glasi se: $\frac{j}{p:p}$ to je: nad črto: sodnik (judex); pod črto: stranke (partes). Sodnik naj ne prestopi pod črto, stranke ne nad črto; nemo judex in propria causa. Mi smo ocenjevali in kritikovali ukaz Graške nadsodnije predsedstva; tedaj dete gosp. vit. Wasserja je bilo pod črto, nad črto pa gosp. vit. Wasser secundo loco, primo loco pa sodniki ki so od njega odvisni. Da

taki sodniki ne morejo detetu veliko škodovati, ni težko uvideti; saj je kri njihove krvi, meso njihovega mesa. Ne bi tedaj moglo veliko škodovati, če bi si bili izbrali za presojo našega članka take ljudi, ki bi ne bili čisto nič z detetom v zlahti; če pa takih ni, pa vsaj druge, ki neso v tako bližnjem kolenu sorodni z detetom. Tolažilo bi nas, če drugega uspeha ne bi imela ta prošnja, vsaj to, da gospoda v Gradci in na Dunaji zvedó, v kakem svitu zablische njihove naredbe, ko dospejo v nižavo prve instance. Hvala Bogu, da smo še samski, da nam je očetovska žalost, očetovska radost neznana; sicer bi zaplakali na gomili našega članka; zdaj pa smo mirni; „solz v nobenem ni očesi“; naj v miru počiva. R. I. P.

Danes pa hočemo vzeti drugo žveglo v usta, dasi tudi vi gosp. urednik nas neste spodbujali, kakor prijatelji tarnajočega godca:

„Le gosti spet kušaj in bodi vesel“,

ter zapiskati prav piano, prav melodijozno, da nas bo draga sestríca rajša poslušala; če jo pripravimo k spancu, zaradi tega ne bo konec sveta.

Deželna nadsodnija v Gradci je druga instanca za civilno pravde, deželna sodnija v Ljubljani druga instanca v postopanju zaradi prestopkov. Prva je začela po jezikovni naredbi od 18. aprila 1882 v tistih slučajih, kjer se je cela obravnava vršila v slovenskem jeziku in kjer je tudi okrajna sodnija izdala svojo razsodbo v tem jeziku, zaukazovati podredjenim sodnijam, da morajo njena (druge instance) razsodbo bodi si, da ta reši apelacijo, rekurz ali kako drugo pritožbo stranke, intimovati utrakvistično t. j. v nemškem in slovenskem jeziku; v tistih slučajih pa, kjer se obravnava, če tudi sta obe stranki slovenski, vrši v nemškem jeziku in kjer sodnija prve instance izda dosledno tudi nemško razsodbo, se seveda tako naročilo glede utrakvističnega intimovanja više razsodbe ne nahaja. — Deželna kot prizivna sodnija v Ljubljani, to je druga instanca za kazensko prestopne obravnave in razsodbe okrajnih sodišč pa konsekventno pošilja svoje prizivne razsodbe samo v nemškem jeziku in tudi v tistih slučajih, kjer je prva sodnija celo obravnavo vršila in zabeležila samo v slovenskem jeziku in kjer je tudi razsodbo izdala samo v slovenskem jeziku, ne

zaukazuje podredjeni sodniji, naj intimuje prizivno razsodbo v obeh jezikih. — Postavo se tedaj v Gradci drugače interpretuje in drugače uporablja nego v Ljubljani; vprašanje pa je, kdo ima prav? Deželna sodnija v Ljubljani ali deželna nadsodnija v Gradci?

Če prva tolmači in izvaja prav in pristno postavo, se mora druga nahajati v zmoti in vice versa. Tertium non datur. Lahko bi se tedaj potrkalo v Ljubljani in v Gradci: „erkläre mir Graf Oerindur diesen Zwiespalt der Natur“.

Glede nadsodnije v Gradci bi se dalo lahko navidezno trditi, da ta oblast ne občuje s strankami direktno in neposredno nego samo s svojo podredjeno sodnijo. Tej razloži ona svoje mnenje glede dotične pravdne reči, ta pa mora potem intimovati to mnenje strankam. Notranji uradni jezik mej posamičnimi oblastmi je nemščina in tedaj je nadsodnija opravičena, če svoje ukrepe naznanja podredjeni oblasti v nemščini ter ji naročuje, jih utrakvistično intimovati strankam.

Mi nismo tega mnenja, da nadsodnija ne občuje direktno s strankami; kajti če bi nadsodnija samo s svojo podredjeno sodnijo občevala, potem bi bilo dosledno, da nadsodnija ne sklene lastne razsodbe, nego da samo podredjeni sodniji naroči: spremeni ti svojo razsodbo na tak ali enak način. Tega pa nikdar ne stori, nego ona lastno bistveno sodbo sklene ter začne svojo sodbo z isto formulo, kakor prva namreč: V imenu Nj. Veličanstva . . . ko bi ne bila nadsodnija v nobeni direktni zvezi s stranko, potem bi morala konsekventno ta formula odpasti in nadsodnija bi naročevala brez vsake formule svoje ukaze podredjeni oblasti.

Nasprotno pa bi prva instanca vsekdar, predno sklene kako razsodbo, morala se obrniti na nadsodnijo ter jo prašati za „en dober svet“, kako naj stvar reši. Ta bi jej pošepnila na uho, kako misli in ona bi potem razglasila rešitev stranki. Tak bi bil vsaj jedino umestni poslovni red, če bi bilo ono mnenje resnično in pravo; ob enem pa bi bila prva instanca degradovana, tako da bi nikdar ne smela lastnega samostojnega mnenja imeti. Bila bi samo eksekutivni organ nadsodnije, samo legat (sprachrohr) druge instance.

LISTEK.

Rodbinska sreča.

(Roman grofa L. N. Tolstega, poslovenil I. P.)

Prvi del.

II.

(Dalje.)

V sobi je bilo tiho; samo mirno in enakomerno je dihala Katija, ura je tiktakala poleg nje, jaz sem se obračala in šepetala besede, ali sem se pa križala in poljubovala križ na vratu. Duri so bile zaprte, predoknice so zakrivale okna le kaka muha ali komar je letal in brenčal v kakem kotu. Najrajši bi bila videla, da bi mi nikdar ne bilo treba iti iz te sobe, da bi nikdar ne bilo jutro, ter bi nikdar se razletelo to duševno ozračje, ki me je obdajalo. Zdelo se mi je, da so moje sanje, misli in molitve — živa bitja, ki tu v mraku žive pri meni, letajo okrog moje postelje in plavajo nad menoj. Vsaka misel je bila njegova misel, vsako čustvo — njegovo čustvo. Tedaj še nesem vedela, da je to ljubezen, mislila sem, da to mora biti, da se mi zastoj daje to čustvo.

III.

Nokega dopoldne ob žetvi šle smo s Katijo in Sonijo po kosilu na naš vrt na našo priljubljeno klopico v senci lip nad sotesko, od koder se je odkrival razgled v gozd in na polje. Sergeja Mihajliča že tri dni ni bilo pri nas, in ta dan pričakovale smo ga tem bolj, ker je nama oskrbnik povedal, da je obetal priti pogledat naše polje. Okolu dveh sva videli, kako je prijezdil na rženo polje. Katija je velela prinesti breskev in češenj, katere je on tako rad imel, s smehljanjem pogledala je name, naslonila se na klop in zadremala. Jaz sem odlomila krivo in košato lipovo vejico s sočnim listjem in ljubem, da je bila moja roka mokra, obmahovala sem z njo Katijo, nadaljevala čitanje, pa neprestano prenehavala in pogledovala na poljski pot, po katerem je imel prijezditi. Sonija je iz ljubja stare lipe delala lopo za svoje punčiče. Dan je bil vroč, brezvetren in soparen, črni oblaki so naraščali in že zjutra se je pripravljalo za nevihto. Jaz sem bila vznemirjena, kakor vselej pred nevihto. Pa popoldne so se oblaki razvlekli in solnce se je pokazalo na jasnem nebu samo na jednom kraju je včasih zagrmelo in blisk je švigal iz debelega oblaka, stoječega nad horizontom in zlivajočega se s poljskim

prahom. Kazalo je, da danes, vsaj pri nas ne bode nevihte. Na vidnih mestih pota za vrtom so se neprestano počasi pomikali škripeči vozovi s snopjem, njim nasproti pa hitro drdrali prazni vozovi, tresle so se vrvi in videle srajce. Gosti prah ni polegel, in veter ga ni odnesel, temveč stal je mej listjem vrtnega drevja. Dalje pri gumni so se slišali isti glasovi, in isti rumeni snopi, ki so se počasi vozili mimo ograje, tam švigali po zraku, in pred mojimi očmi so rasli podolgasti kupi rži, po ostrih vrhkih katerih so se gibali mušiki. Dalje na polji so se tudi premikali vozovi, ter videli rumeni snopi, škripanje voz, govorjenje in petje se je čulo iz daljave. Na jednej strani je bilo polje vedno bolj prazno. Na desnej so se videle pisane obleke žensk, ki so snope vezale in vkup sestavljale. Zdelo se mi je, da se je pred mojimi očmi leto menjalo v jesen. Prah in vročina povsod razun našega priljubljenega kraja na vrtu. Na vseh straneh so pa v tem prahu in vročini govorili, šumeli in dvigali se delavci.

Katija je tako sladko smrčala pod batistovim robcem na naši hladnej klopici, sočne črne češenje so bile pripravljene na krožniku, oblačila najina so bila tako sveža in čista, voda v steklenici se je tako lepo lesketala na solci in meni je bilo tako dobro.

Da to postavno ni utemeljeno, seumeje samo ob sebi in odveč bi bilo, to s posamičnimi postavniimi točkami dokazovati. Vsak človek, ki je dopolnil 14 leto starosti, bo temu pritril in natančno dokazovanje ne bi bilo drugega nego "sove v Atene nositi."

Za nadsodnijo tedaj ni postavnega temelja, da mora pri svojih razsodbah izključljivo nemški jezik rabiti tudi takrat, če so stranke samo slovenske.

Za deželno sodnijo v Ljubljani pa še tu navidezni zazlog ne govori; ona je pri ustni prizivni obravnavi neposredno s strankami in pričami v dotiki; kaj jej ostaje? Govoriti mora, drugače ne gre, no, fiat applicatio.

Oglejmo si pa zdaj natančno zgoraj ukaz nadsodnije, da se mora njena razsodba slovenskim strankam utrakvistično intimovati. Mimogredoč bodi omenjeno, da ta instanca vsekdar pozabi, poslati tudi slovensko prestavo nemškemu izvirniku, tako da je sodnik prve instance primoran, če hoče izpolniti povelje, sam prevajati nemški izvirnik. Povelju se zoperstavljati ne kaže; „denn das Gute kommt von Oben“. Če bi mi zdaj hoteli smelo in kategorično trditi, da smatramo ta ukaz, da mora nižji sodnik prevajati izvirnike višjega sodnika, kot postavno neutemeljen, bi se precej odprl predal par. 300 k. p. in o našem članku bi takoj vsikhnil: „er ist gewesen“. Adijo ljubca starši in z Bogom Vi tovariši, bi zapeti morali. Toliko vendar nam bo dovoljeno, javno priznati, da smo navedni; Bog nam grehe odpusti; nevednost ni sramota. Mi ne poznamo postave, vsled katere je višji sodnik tudi prelagatelj izvirnikov višje instance. Vi, gospoda pri nadsodnji, bolj večji poznavatelji postav nego mi „v skritih vaseh“, povejte nam, povejte, na podlago katere postave opirate Vaš ukaz glede prestavljanja nadsodnijskih razsodb na slovenski jezik.

Ministerijalna jezikovna naredba vendar ne nalaga nižjemu sodniku, da mora on kostanj za višjega iz ognja izvleči, druga postava, ki bi to določevala, nam je popolnem neznana; mi se moramo na prsi udariti: „mea culpa“. A damo se radi poučiti; tedaj prosimo ponžno, da nam razjasnite to stvar.

Intimovanje viših naredeb je jako prijetno delo. Naredi se oklep takole: () in v ta oklep se vpiše beseda: describe. Če pa mora nižji sodnik še razun tega prevajati celo razsodbo z razlogi, ki obsega včas po 2—3 pole na slovenski jezik, to že ni več tako prijeten posel; in tudi tako hitro se izvršiti ne da. Če bi ne bili prepričani, kakor smo v isti, da nadsodnja v Gradci neče ovirati izvršitve naredeb, potem bi morali noleni volens trditi, da bi se nam hotelo dozdevati, da se na tak način ne pospešuje izvršitev ministerskih naredeb, kajti nižji sodnik bo uvidevši, da si s slovenskim uradovanjem podvoji opravilo, ker mora utrakvistično intimovati naredbe nadsodnije in razun tega še sam prevajati te naredbe na svoj jezik, rajši puško v koruzo vrgel in dejal: hom pa rajši nemški uradoval. Za Boga svetega; kdo mu hoče to zameriti, kdo si upa zarad tega koncem [pobrati kamen in ga lučiti va-nj. Roko na srce in ti najiskrenejši rodoljub slovenski nam povej, ali boš nižjemu uradniku to v zlo jemal? Ali ne mora navzlic takemu postopanju sodnik prve instance govoriti s Horacijem:

Kaj hočem storiti? mislila sem, s čim sem zaslužila, da sem tako srečna? Pa kako hočem razširjati srečo? kako in komu oddati sebe in svojo srečo...

Solnce je že zašlo za vrhove brezovega drevo-reda, prah je polegla po polji, daljava je bila vedno čistejša in svetlejša, ko jo je solnce na pošev obsevalo, oblaki so se popolnem razvlekli, na gumni so se videli trije novi stogi žita in mužiki so lezli z njih. Vozovi z glasnimi kriki pridrdrali so, kakor se je videlo, poslednji pot; ženske z grabljami na ramah in prepasane so se vračale domov, a Sergeja Mihajliča še ni bilo, četudi smo ga davno že videle jezdit sem proti soteski. Pri tej priči se je prikazala v drevoredu z one strani, s katere sem ga najmanj pričakovala, njegova postava (obšel je bil klavec). Z veseljem, žarečim obrazom in bitrimi koraki šel je k meni, ko se je poprej odkril. Ko je zagledal, da Katija spi, ugriznil se je v ustni, zametikal in bližal se po prstih; zapazila sem takoj, da je bil on v tem posebnem razpoloženju brezuzročne veselosti, katero sem jaz tako zelo ljubila na njem, in katero smo imenovali divjo radost. Bil je tak, kakor učenec, ki se je iztrgal učenju; vse njegovo bitje od glave do nog kazalo je zadovoljnost, srečo in otročjo porednost. (Dalje prih.)

Est modus in rebus, sunt certi denique fines.

Vender mi smo uverjeni, da hoče nadsodnja lojalno izpolnjevati naredbe tistih oblasti, ki so še višje nego ona, in da se neče upirati tistim gospodom na Dunaji, ki še več vedo, nego ona. Znamo si razjasniti to protivje mej voljo in dejanjem, teorijo in prakso; pa govoriti ne smemo; dovoljeno nam je le misliti; dovoljeno nam bode tudi izreči na kak način se to protivje odstrani: drugače ne bo šlo, nego da se prične reformacija, radikalna reformacija najprej in capite, potem in membris.

Če je ta ukaz, da mora nižji uradnik prevajati naredbe višjega na slovenski jezik, postavno utemeljen, potem mora konsekvntno tudi deželna kot prizivna sodnija v Ljubljani okrajnim sodnijam naročevati, naj prevajajo prizivne razsodbe na slovenski jezik; saj velja v Ljubljani ista postava kakor v Gradci. No gospoda kaka perspektiva se odpre s tem za delokrog prvih instanc? Ali se je premislilo, kake praktične nasledke ima tako postopanje za uradno poslovanje prvih instanc? Ali se je jemalo v poštev, za koliko odstotkov se pomnoži stvarna opravka ne samo za konceptno, nego tudi za manipulacijo? Ali se je preudarilo, kako slabo imajo slovenski uradniki ceteris paribus v primeri z uradniki, ki službujejo na gornjem Štajerskem, Solnograškem itd.? Ali ni statističnih dat, da bi se preračunilo, koliko eksibitnih števil, koliko pravnih razprav, koliko inotulovanih pravnih, koliko zapuščenih razprav, koliko zemljično-knjižnih komadov, koliko kazenskih preiskav, koliko kazenskih obravnav, koliko zasljanj priči itd. pride poprek na jedno konceptno moč rešiti? Če se to ni storilo, zakaj se je to opustilo? Če se je storilo, zakaj se ni razjavil rezultat da stoji uradnik na Slovenskem za toli in toli odstotkov na boljem glede stvarine, ki jo mora rešiti proti uradniku na Nemškem in da je tedaj v stanu, se s prelaganjem viših naredeb pečati? Če se je pa našel rezultat, da slovenski uradnik glede množine poslovnega dela ni nič na boljšem nego nemški uradnik, zakaj pa se mu nalaga še brame prestavljanja? Mari se ne napačenja struna preveč? Mari se ne obremenjuje ultra vires? Mi mislimo tako: sodnik prve instance in sodnik druge instance morata imeti isto znanje dejanskih razmer, katere subsumujeta pod postavo; v jezikovno mešanih kraji morata imeti obadva tudi iste jezikovne sposobnosti, povsod pa mora sodnik druge instance prekositi sodnika prve vrste, kar se tiče znanja postav, kar se tiče splošne juridične izomike. Če bi pri nas to veljalo, potem ne bi bilo treba, da morajo sodniki prve instance prevzeti nalogo prestavljanja za višjega sodnika. Rosenkranz in Gildenshtern odgovarjata Hamletu na vprašanje, kako se še počutita rekoč: kukma na kapici sreče nesva, pa tudi ne njeni podplati. Če pa mi primerjamo znanje slovenščine pri sodnikih prve instance in druge instance, moramo reči, da se bližajo prvi bolj kapici, drugi bolj podplatom ali vsaj spodajim delom našega domačega jezika.

Zdaj pa slišimo nekega pogumneža in srčneža ugovarjati: zakaj pa sodnik prve instance ne remonstruje v posamičnem slučaju proti tej ulogi prestavljalca? Zakaj se ne gane? Fortes fortuna adjuvat. Stranka ima pravico pritožbe. Ali je sodniku vsak pravni pripomoček odrečen? Ali zanj ne veljajo instance? Mi mu odgovarjamo: bratec, to je čisto drugače; mi bi že v tem ali unem slučaju se pritožili; ali „vestigia terrent“. Poznamo nekega moža, ki se je proti jednakeemu postopanju pritožil? kaj se stori? Deli so ga v disciplinarno preiskavo; njegovo postopanje je bilo ožigosano kot flagrantna insubordinacija. Bil je kazensko prestavljen na lastne stroške iz lepe dolenjske strani na gola kraška tla.

Burja naj hltadi

Njegovo vročo kri.

Ne vemo ali mu jo je že popolnem ohladila; pa tudi tega še nismo slišali, da so možu do zadnje pičice dokazali, da je bil stvarno v krivici. Uradniku so usta zaprta; če jih odpre v takem slučaju, je zakrivil insubordinacijo in gorje mu. Vsak uradnik, ki ne hrepeni po glorijski narodnega mučeništva, bo s čutom resignacije pri sebi dejal:

„Slep je, kdor se s tem ukvarja
Kranjec moj mu osle kaže.“

Neso pa usta zaprta našim poslancem. Če se ti sprehajajo po krasnih koridorih ter prijazno kramljajo z sekcijskimi načelniki, če stiskajo kordijalno roko tej ali onej ekscelenci — ne bi bila tu prilika, kako besedico črhnuti o teh stvareh? Lehko se bo, če se v tej zadevi nič ne stori, ukoreninilo prepri-

čanje, da pri takih razmerah veljajo besede: quidquid delirant reges, plectuntur Achivi. No, gospodje državni poslanci! če pridete na Dunaj in se boste tam prijetno zabavali z visokimi gospodi — pa pišite kaj z Dunaja. † Nominis †† signum †

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. novembra.

Delegacije so že končale svoje delo. Avstrijska delegacija je že minuli teden viadovoljila vse zah evane svote, ogerska je pa včeraj dovoljila potrebščine za vnanje ministerstvo, druge stvari je pa že bila poprej rešila. Danes bode konec.

Vlada je že zgotovila budget, kateri se bode predložil **državnemu zboru**. Česki listi izražajo nado, da bode v tem zasedanju vlada spomnila se interesov nemških narodov avstrijskih. Izmaj želj avtonomističnih poslancev se jih je namreč do zdaj le malo splonilo. Mi pa tudi od tega zasedanja nič ne pričakujemo za našo narodnost, kajti le predobro smo se preverili, da v višjih krogih manjka dobrohotnosti nasproti Slovincem, našim poslancem pa potrebne odločnosti. — Kakor „Politik“ poroča, bode vlada zahtevala od državnega zbora precejšnje vsote za česko transverzalko. Pomenljivo je to, čim bolj se bliža zasedanje državnega zbora, tem bolj se krči število predlog, ki jih bode rešil v tem zasedanju. Nedavno smo poročali, da civilni pravdni red, kazenski zakon, odpis galskega zemljiško-odveznega dolga več ne pridejo na vrsto, sedaj se pa poroča, da se mu tudi ne bode predložila predloga o regulovanju galskih rek in severno železniško vprašanje. Vse to bode počekalo drugega državnega zbora.

Mej vojaki na **Moravskem** so se začele širiti socialistične tiskovine. V Olomuci je v ženijske vojašnici bila preiskava in našli so pri več vojaki, zlasti podčastnikih, takih tiskovin.

V **Solnogradu** se je osnovalo društvo za osnovo in vzdrževanje katoliškega vseučilišča. Pravila društva so že potrjena. Konstituvalo se bode še to leto. Iz tega bi se dalo sklepati, da vlada ne bode nasprotovala osnovi takega vseučilišča, če tudi bode precej spremenilo način višjega izobraževanja. Ali bi tudi sedaj ne bilo umestno, da se zopet sproži vprašanje o ustanovi pravne akademije v Ljubljani, ali pa da se vsaj ustanove slovenske stolice na kakem avstrijskem vseučilišču. Ker pa nemamo pričakovati, da bi nam vlada k temu pripomogla, bilo bi dobro, da bi se pri nas osnovalo tako društvo, kakor v Solnogradu, in njega namen naj bi bil nabirati sredstva za osnovo slovenskih stolic. Pomagati si bomo morali sami, ko vidimo, da ima vlada le lepe obljube za nas.

Vnanje države.

V **francoske** zbornici se je v soboto začela budgetna debata. Poslanec Amagat je kritikoval finančno politiko vlade v jako dolgem govoru. Včeraj se je debata nadaljevala.

Včeraj se je otvorila novovoljena **holandska** zbornica. Prestolni govor naznanja, da se bode zbornici predložil zakon o regentstvu. To zasedanje bode baš zaradi tega zakona posebne važnosti.

Bismarck je v nagovoru, s katerim je otvoril **afriško** konferenco, omenil treh glavnih zadev, ki se imajo urediti, svobodne trgovine ob Congu, mejnarodne uredbe ladjeplombe po Congu in Nigru in način, po katerem se morejo v teh krajih zakonito pridobiti ozemlja. Konferenca je sklenila, da bodo njena posvetovanja tajna. Danes ima drugo sejo. Trajala bode konferenca neki tri tedne.

V četrtek se je predložila **angleške** zgornje zbornici volilna reforma in takoj rešila se v prvem branji. Drugo branje se začne danes. Vlada se je, kakor poročajo listi, sporazumela z zgornjo zbornico, da bode vsprejela volilno reformo. Ker so iz Sudana prišla ugodna poročila za vlado, so se konservativci premislili, kajti spoznali so, da bi upor jim morda več škodoval, kakor koristil. Z vnanjo politiko bi sedaj ne mogli agitovati pri volitvah, upor volilni reformi bi pa le spodbudil njih zaupanje pri narodu.

Francosko-kitajska pogajanja sedaj še ne obetajo nikakega vspeha. Zsto hočejo Francozi sedaj vse sile obrniti proti Formozi, da si prisvoje ta otok. S tem se nadejajo prisiliti Kitaj, da izprazni Tonking.

Dopisi.

Iz Krškega 17. novembra. [Izv. dop.] Včeraj je bil v Leskovci občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice. Sešlo se je v šoli nad 100 kmetov, a udov kmetijske družbe malo. Od teh smo opazili le največ učiteljev in duhovnikov. Zborovanje je otvoril predsednik kmetij. podružnice, č. g. dekan E. Poljak ter priporočil točke dnevnega reda v pozorno poslušanje. O posojilnicah je govoril šolski ravnatelj g. Lapajne. Njegovim razpravam so kmetje pritrjevali in željo izraževali, da bi se posojilnica tudi res pri nas ustanovila. — Kmetijsko družbo in podružnico je priporočal mešč. učitelj g. Seidl v ta namen, da bi si podružnica

kupila razne kmetijske stroje in jih svojim udom posojevala. Na njegov govor so se pričeli nekateri kmetje oglašati za pristop. Po predlogu g. Lapajne ta so se v odbor kmetijske podružnice volili gg.: E. Poljak, kanonik v Leskovci, kot predsednik, Fr. Grivec, kaplan v Leskovci, I. Knavs, vikar v Krškem, I. Medic, nadučitelj in J. Cepuder, učitelj v Leskovci.

Iz Varšave 13. novembra. [Izv. dop.] Zadnje čase pričeli so se tudi naši bratje Poljaki nekoliko bolj brigati za napredek i omiko prostega naroda. Uvideli so pač, kako potrebna je literatura narodna — literatura ljudova — kakor oni pravijo. Vender pak stvore v tej zadevi v resnici jako malo. Knjige, namenjene prostemu ljudstvu, ki se pač časoma tu i tam tiskajo, večinoma nikakor ne dosežejo svojega namena; njih dub, slog, pisava, da mnogo kratki celo vsebina ni po tem, da bi se spisi priljubili in prikupili narodu, ter mu bili v duževno hrano. O takem zavodu pak, kakor je naša „družba sv. Mohorja“, ni duha ni sluha in ga tudi kmalu ne bode, vsaj po sedanjih okoliščinah ne.

Pač more biti Slovenec ponosen na našo slavno družbo; po pravici rečem slavna, vsaj jo poznajo sedaj i govore o njej častjo vsi slovanski narodi.

Jakim spoštovanjem piše o tem našem zavodu „Pravda“, izvrsten političen i literaren poljsk list, izhajajoč v Varšavi, v svojej predzadnji številki! List prinaša zanimiv članek: „pregled slovanski“, kder popisuje S. R. mej družim spretnim svojim peresom delovanje „družbe sv. Mohorja“

Pisatelj govori o važnosti prstonarodnega slovstva sploh, razlaga živimi besedami jega korist in potrebo, ter vabi i prosi svoje rojake k delu na tem imenitnem in hvaležnem polju, ki je v Poljakih še tako neobdelano.

Natančno in resnično opisuje delovanje in vse zadeve naše „družbe“, toži bitko, da Poljaki še nič podobnega nemajo, ter stavlja svojim rojakom v izglede Slovence, kateri, broječ okolo 1,200 000 duš, imajo narodno literarno društvo, ki šteje 28.202 člana, mej katerimi nahajamo jedva 10% t. z. inteligencije, a drugi udje — prosti narod. Vsaj je pa tudi res velik razloček mej našim prostim ljudstvom in poljskim. Pisatelj poveljuje „družbo sv. Mohorja“, ki daje svojim udom za 1 gld. letnega doneska po 6 dobrih knjig na leto, ter pošilja tako leto za letom kacic 170.000 knjig do slovenskih koč. Letošnje družbine knjige vse navaja in dodaje potrebno razlogo. Osobito mu ugaja „Občna zgodovina“ in „Slovenski pravnik“, dela, kakoršnih nima poljska narodna literatura, še kaj podobnega ne. Pisatelj naglašja, da ta družba ni kaka religijna, temveč „towarzystwo oświaty“ (društvo izobraževanja), ki izdaje izvrstne popularne knjige, ter prinaša tako neprecenljivo korist narodu slovenskemu. Pisatelj S. R., poln simpatij do bratov mu Slovencev, pravi: „jako wyraz uznania i zazdrości (zavisti), ślę (pošljem) ku Alpom stowiańskim zyczenie (željo): Naj żywi, naj raste, naj cvete družba sv. Mohorja, čast in ponos narodu slovenskemu!“

Svoj spis pak končuje z obljubo, da bode še kaj več povedal o nas, rekoč: „do tego dziełnego ludu powrócę jeszcze w listach następnych.“

Tako prodira slava naše „družbe“ na daljni sever, ter pripoveduje našim bratom, da mali slovenski narod, daleč tam na jugu, ne životari, temveč živi in čvrsto in vztrajno deluje, ter stoji neustrašljiv na skrajnem braniku slovanstva.

Dobro je, da osobito jako domišljivi bratje Poljaki kaj poštenega o nas zvedo, kateri imajo, kakor vem po lastnem in dobrem prepričanju, precej malenkostne pojme o izobraževalnem gibanju slovenskega naroda in to posebno še ruski Poljaki. Čuditi se mora človek nevednosti, katera ga objame, če se v družbi sicer jako izobraženih tukajcev govori o Jugoslovanih i posebno o malem slovenskem narodu. (Seveda „exceptio non firmat regulam.“) Uzroki temu so razni; a o tem danes govoriti, ni moj namen.

Prinaša nam torej, kakor sem povedal, naša „družba“ severnih bratov slavo, družba, ki stori toliko za naš narod, krepi sveto stvar, kateri bi moral vsak rojak posvetiti vse svoje moči. Mohorjeva družba daje naši mili domovini neprecenljive koristi! Vsaj je uprav nam Slovincem nekaljeni, pravi čut narodnosti, prepričano, da navdušeno narodno mišljenje v resnici tako potrebno, ko ribi vode, da si ohranimo svoje najdražje svetinje in se ohranimo utopa v tujstvu, ki nam tako strašno preti. In baš naša „družba“ ima v tej zadevi prav velike zasluge. Koliko stori ona za našo narodnost, de-

lujoč na tihem, a plodonosno in uspešno po svojih knjigah, po katerih obdeluje um in srce našega naroda, ter pripravlja sprejemu upliva družih budnikov in voditeljev.

Da se prikaže mej možmi, katerim je narod zaupal, tak, ki je to zaupanje oskrnil ter dela pod odejo narodovega blagorja polagoma, rafinovano in s časom seveda uspešno v našo propast, temu se ni toli čuditi; a čuditi se moramo, pravim, da je imel tak človek včasih celo večino naših narodovih zastopnikov na svojem povodcu, ki votujejo 600 gld. v zljasek po nemčevanju našega naroda in tako uprav počasno podirajo, kar naša družba trdom mej narodom zida. Žalostno je pač, da ne spoznajo o pravem času ljudij, o katerih pravi Voltaire, da jim biva v očesu nebo, a v srcu peklenek ogenj.

F. H.

Domače stvari.

— (Knezoškof dr. Misija) bode v 8 dan decembra v stolnej cerkvi intronizovan.

— (Vodovodni odsek) mesta Ljubljanskega izvolil je v tehnični pododsek gg.: Olbornike: I. Hribar-ja, Žužeka, Tomeka in veščake: nadinženerja Elberta, profesorja Senekoviča, inženjerja Novaka, Hraskega, Duffé-ja in Hanuša. Pododsek ta naročil je inženjerju g. Vik-u, da preišče studence v okolici mesta in o tem poroča. To poročilo bode podlaga daljnemu delovanju. Inženjer Vik je svoje delo že pričel.

— (Prvi letošnji Sokolski „journal“) bode prihodnjo soboto dne 22. t. m. v Citalnični restavraciji. — Program bode jako zanimiv in obširen. Rediteljstvo sta prevzela gg. Srečko Noll in Srečko Magolič.

— (Slovensko gledališče.) Včerajšnja predstava bila je le pičlo obiskana, menda deloma zaradi tega, ker je bila na programu zastarela in mnogokrat že predstavljena burka: „Dva gospoda pa jeden sluga“, ki vrhu tega sama na sebi nema veliko vrednosti. Kljub temu pa bi bili pričakovali več občinstva, ker je druga igra „Doktor Robn“ razmerno prav dobra in ker v njej g. Kocelj predstavlja slavnega angleškega glumača Garricka tako izborna, da se kaj jednacega v Ljubljani ne vidi vsak dan. Gospica Zvonarjeva (Marija), ki jako vspešno napreduje, in se sme že zdaj prištevati odličnejim našim diletantkam, je svojo težko ulogo prav dobro izpeljala. Gg. Slavko in Notranjski in g. Lavoslava so povoljno sodelovali, da se je igra „Doktor Robn“ v splošno zadovoljnost zvršila. — V burki „Dva gospoda in jeden sluga“ nastopili so: gospica Zvonarjeva, gg. Danilo, Perdan, Šturm ml. in gospica Vrbančeva. A v tej igri ni šlo vse popolnem gladko, nekoliko se je pretiravalo in motilo je poslušalce prepogosto koketovanje — s šepetalcem.

— (Mrtvoud) zadel je preteklo soboto gosp. viteza Gariboldija, profesorja in šolskega nadzornika. Otrpnila mu je baje leva noga.

— (Sneg) začel je naletavati danes, menda iz gole hudomušnosti, ker je Lajbaherica včeraj prokovala, da se nam je nadejati še nekoliko dnij lepega vremena.

— (Včerajšnji veliki somenj) je bil v obče še precej dobro obiskovan, akoravno ne tako kakor druga leta. Lepo jesensko vreme privabilo je veliko kupcev, kateri so večinoma kupovali in tudi pokupili le govejo živino. Konj se je malo prigalo in lepega konja se je težko dobilo, sploh je bil pa prav mlačen ves promet na konjskem semnišči, ker tujih kupcev ni bilo. Na somenj postavilo se je razen prašičev 1340 komadov živine, in sicer: 295 konj, 525 krav, 470 volov in 50 telet. Prigalo se je tudi na semnišče nad 150 prašičev, katerih cena je sedaj jako nizka: 18—21 novcev stari funt. Največ goveje živine pokupili so Lahi in Tirolci. — Mestni magistrat je dal sedaj lepo urejeno konjsko semnišče tudi nasaditi z drevesi tako, da bode v teku časa kaj lepa senca.

— (Delavnica) za impregniranje brzojavnih drogov bode se ustanovila na dolenskej cesti blizu graščine Rakovnika. Zasluga v tej zadevi gre gosp. odborniku Tomeku, ki je s tem naklonil precej zasluzka tamkaj stanujočim delavcem.

— (Za živinsko napajališče) v Drskavi v okraji Postojnskem dalo je poljedeljsko ministerstvo 100 gld. podpore.

— (Književna naznanila.) Knjiga „Politična in kulturna zgodovina štajerskih

Slovencev“ je ravnokar dotiskana in zdaj se veže v prav elegantne platnice. Radi tega moral sem ceno za 20 kr. zvišati. P. n. naročniki mi najbolje ustrežejo, ako mi naročnino in poštnino (v skupnem znesku 1 gld. 30 kr.) po nakaznici pošljejo. V Krškem 16. nov. 1884. J. Lapajne, pisatelj in založnik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 18. nov. Včeraj v „Meščanskej besedi“ jako mnogobrojno obiskovana zabava na korist slovenskemu „Narodnemu domu“.

Dunaj 18. novembra. V pravdi viteza Schönererja proti „Tagblattu“ zaradi razžaljenja časti priznali so porotniki krivdo obtožencev, glede urednika Hahna jednoglasno, glede Szepsa jih je glasovalo 10 z „da“, 2 pa „ne“. Oba obtoženca obsojena na zapor na štiri tedne, 60 goldinarjev izgube na kavciji in objavo obsodbe v listu.

Budimpešta 18. novembra. Ogerska delegacija je vsprejela budget za vnanje stvari. Predsednik odseku sedmorice je objavil, da v enajstih ukrepih obeh delegacij ni nobene razlike.

Rim 18. novembra. Govori se, da bode kanonik Dorzewski s posebnim papeževim pismom (breve) imenovan naslednikom Ledochowskega v Poznanju.

Pariz 17. novembra. Včeraj jih je 49, danes od polnoči do 6. ure zvečer 20 za kolero umrlo.

Madrid 17. novembra. V Beniopi (Valencia) jih je 9 za kolero umrlo.

Razne vesti.

* (Črnagora) ima sedaj mej vsemi evropskimi državami najboljši revolver za svoje vojake. Vprejela je namreč Gasser-ja revolver, a s to premembo, da so revolverji, ki se izdelujejo za Črnogoro, nekoliko centimetrov daljši. Pred nekoliko dnevi poskusali so nu Dunaji take revolverje, in prepričali se, da na 150 korakov prav dobro neso.

* (Koliko časopisov izhaja po večjih mestih.) V Londonu, kjer živi 4 milijone prebivalcev, izhaja zdaj 2000 časopisov in od teh se tiska na leto 1017 milijonov izvodov. Pariz z 2 milijonoma duš ima 1553 listov izhajajočih v 1100 mil. iztisih na leto. Novi York in Brooklyn (1½ mil. duš) izdajata po 537 listov z 516 mil. iztisov na leto. Druzi večja mesta imajo n. pr.: Berlin 536, Dunaj 482, Madrid 253, Bruselj 233, Rim 213, Petrograd (s 700 000 prebivalci) 183 in Moskva (s 600 000 prebivalci) 57 časopisov.

* (Nemiri v Perziji.) Kakor se 11. t. m. brzojavlja iz Teherana, uprli so se prebivalci okraja Karadagh, umorili guvernerja (deželnega poglavarja) in oropali več armenskih vasi. Mnogo prebivalcev iz teh vasi je iskalo pomoči na ruskej zemlji. Muzafer ed Din, perzijski prestolonaslednik in guverner v Azerbajdžanu odpotoval je 8. t. m. iz Tabariza v Haradagh, da napravi red.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. nov.	7. zjutraj	739.63 mm.	— 0.8°C	sl. szh.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	738.50 mm.	+ 4.2°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	738.20 mm.	+ 1.8°C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura + 1.7°, za 1.7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 18. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 30	kr.
3rebrna renta	82	65
Zlata renta	104	05
5% inarerna renta	96	50
Akcije narodne banke	872	—
Kreditne akcije	293	90
London	123	—
Srebro	—	—
Napol.	9	74
C. kr. cekici	5	78
Nemške marke	60	15
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	125
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	173
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104	05
Ogrska zlata renta 6%	123	50
„ „ 4%	94	15
„ papirna renta 5%	89	50
5% štajerske zemljišč. od rez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	122	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	109	60
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	40
Kreditne srečke	100 gld.	178

Rudolfove srečke 10 gld. 18 gld. 25 kr.
 Akcije anglo-avstr. banke . . . 120 . . . 105 . . . 50
 Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . . 212 . . . 50

Zahvala.

Vsem onim, ki so nepozabljivemu očetu, oziroma soprogu

ADOLFU STAMPFL-U

zadnjo čast skazali, izreka svojo iskreno zahvalo
 (747) žalujoča rodbina.

Akviziterja

za Kranjsko in Spodnje Štajersko takoj vsprejme v službo pod ugodnimi pogoji in proti stalni plači renomirana zavarovalnica za cene in za življenje. Podvode pod naslovom: „Potovalni zastopnik“, Ljubljana, poste restante. (748-1)

Pijanstvo v vseh stadijih ozdravi po desetletni praksi rečno in vestno, tudi ne da bi dotični prej vedel, z jamstvom **TH. KONETZKY**, Berlin, Brunnenstrasse 53, izumitelj radikalnega zdravljenja in specialist za trpeče za pijanstvom. Uradno poverjena zahvalna pisma, ki potrjujejo upliv tega nedosegljivega sredstva nasproti sredstvom raznih ponarejalcev, zastoj. (686-4)

Takoj prežene vse merčese.
 — Za uspeh se jamči. —

BLATTOLYTH.

jedino sredstvo, s katerim se prežene šurki, prešički, hrošči, mravlje itd., do sedaj nepresegljivega upliva. 1 pušica 50 kr., pat. razprševalec 50 kr.

NECROLIN, zoper stenice, bolhe in m. le. 1 steklenica 50 kr. — **MUROLYTH**, sredstvo za zatiranje podgan in miši. Ni strup in umori samo podgane in miši. 1 pušica 50 kr. V količinah pod 1 gld. se ne razpošilja. Dobiva se skoro v vseh lekarnah in prodajalnicah.

Glavna zaloga za razpošiljanje: (714-2)
E. SOXHLET v Retz-u (Spodnja Avstrija).

Vinska dražba

pri
Veliki Nedelji.

Dne 26. novembra t. l. prodaja se po dražbi **230 hektolitrov** pozno branega graščinskega in samostanskega

vinskega mošta

lastnega pridelka v graščinskih kletih pri **Veliki Nedelji** na **Spodnjem Štajerskem** pri jednako imenovani železniški postaji deloma v sodih, deloma brez njih, na **štrtine** proti gotovemu plačilu.

Tudi se bo prodalo več **vina 1881. leta** tudi lastnega pridelka.

Dražba se začne po prihodu osebnega vlaka ob **11. uri dopoldne.**

Oskrbništvo komende nemškega viteškega reda, v Veliki Nedelji, 16. novembra 1884.

(743-1) **Jan. Kimmel.**

Mejnarodna linija.
 Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Surrey“, 4200 ton, okoli 30. dne novembra. Kajuta za potnike **200 gold.** — Vmesni krov **60 gold.**

Potniki naj se obrnejo na (697-13)

J. TERKULE,
 generalnega pasaznega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglayen**, generalnega agenta v Trstu.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliči smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrple ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.; pravega prodaje samo

lekarna „pri samorogu“ **JUL. pl. TRNKOCZY-ja** na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Zahvala.

Gospodu **JUL. pl. TRNKOCZY-ju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in že več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratke rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v enake bolezni priporočam. — Vašej blagorodnosti pa izrekam najpriskrnejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug,
 (702-5) posestnik v Šmarji p. Celji.

Naročila z d'zele izvrše se takoj v lekarni „pri samorogu“

JUL. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Tudi:
 dne 17. novembra.
 Pri **Stoma: Hahner,**
 Jankar z Dunaja. — Jereb
 iz Javaja. — Dollar iz
 Krškega. — Schwartz, Mi-
 ler z Dunaja.
 Pri **Maliči:** Henke
 z Dunaja. — Smokvina iz
 Trsta. — Braun z Dunaja.
 — pl. Langer iz Celovca.
 — Schmitt iz Trsta.
 — Knass iz Gradca.

VIZITNICE
 v elegantnej obliki priporoča po cen
 „Narodna Tiskarna“
 v Ljubljani.

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

5000000
 mark

kot največji dobiček v najsrečnejšem slučaju ponuja velika od Hamburgske države zajamčena denarna loterija.

Specijelno pa:

1 prem. a mark	300000
1 dobit. a mark	200000
2 dobit. a mark	100000
1 dobit. a mark	90000
1 dobit. a mark	80000
2 dobit. a mark	70000
1 dobit. a mark	60000
2 dobit. a mark	50000
1 dobit. a mark	30000
5 dobit. a mark	20000
3 dobit. a mark	15000
26 dobit. a mark	10000
56 dobit. a mark	5000
106 dobit. a mark	3000
253 dobit. a mark	2000
6 dobit. a mark	1500
515 dobit. a mark	1000
1036 dobit. a mark	500
29020 dobit. a mark	145
19463 dobit. a mark	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.	

Vkupe 50.500 dobitkov in poleg tega še jedna premija pride v sedmih razredih gotovo do odločitve.

Najnovejša velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima **100.000 srečk**, od katerih se bode **50.500 srečk**, tedaj več kakor polovica, v sedmih razredih sukcesivno izžrebalo; za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,290.100 mark.

Zaradi mnogih velikih dobitkov, kateri se bodo izžrebali, kakor tudi zaradi največje mogoče garancije za izplačanje dobitkov, je ta loterija jako priljubljena. To vodi po določbah načrta posebna za to nastavljena generalna direkcija in vse podjetje nadzoruje država.

Posebna prednost te denarne loterije je, da se vseh 50.500 dobitkov že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih gotovo izžreba.

Glavni dobiček prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena obema podpisanim trgovskima hišama in vsak, kdor jih hoče kupiti, naj se neposredno na nje obrne.

Častiti naročevalci se prosijo naročiti pridejati dotične zneske v avstrijskih bankovcih ali poštinih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštnej nakaznici, na željo se naročitve izvrše tudi proti poštenu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.
1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.
1 četrtna originalne srečke av. v. gld. .90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob jednem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi natančneje razdelitev dobitkov, čas žrebanja, uloge različnih razredov. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženec uradno, z utisnjenim državnim grbom listo dobitkov, katera razločno navaja številke, ki so zadele. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupec srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeno smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrniti. Na željo se uradni načrt žrebanja naprej zastoj pošiljajo na ogled. Ker pričakujemo k temu novemu žrebanju mnogobrojnih naročil, tedaj prosimo, da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

1. decembrom 1884

doposlati direktno na jednega podpisanih glavnih loterijskih bureau.

M. STEIN, VALENTIN & C.,

Steinweg 5. Königstrasse 36-38.
HAMBURG. HAMBURG.

Vsak ima pri nas to prednost, da dobi originalne srečke neposredno brez vsacega posredovanja manjših prodajalcev, potem dobi ne le v najkrajšem času po srečkanju, ne da bi zahteval, uradno listino o dobitkih doposlano, temveč tudi originalne srečke vselej po načrtu določenih cenah brez vsacega pribitka. (735-2)